

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. veebruar 2018
(OR. en)

6416/18

COASI 37
ASIE 8
CFSP/PESC 166
RELEX 147
POLGEN 13
JAI 160
DEVGEN 19

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	5993/18
Teema:	Kambodža - Nõukogu järeldused (26. veebruar 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused Kambodža kohta, mille nõukogu võttis vastu oma 26. veebruaril 2018. aastal toimunud 3598. istungil.

Nõukogu järeldused Kambodža kohta

1. Nõukogu tuletab meelde, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid on pärast Pariisi kokkulepete sõlmimist teinud märkimisväärsed jõupingutusi ja eraldanud märkimisväärselt ressursse, et toetada Kambodža ülesehitamist, majandusarengut ja pluralistlikku demokraatlikku üleminekut.
2. Nõukogu tuletab meelde, et 1991. aasta Pariisi kokkulepetega, mille allkirjastasid Kambodža ja 18 muud riiki, sealhulgas Prantsusmaa ja Ühendkuningriik, loodi osaliste jaoks siduvad õiguslikud kohustused, mis hõlmavad ka Kambodža valitsuse kohustust säilitada „liberaalne demokraatlik süsteem, mis tugineb pluralismile“ ning inimõiguste ja põhivabaduste austamise kohustust. Need kohustused on sätestatud Kambodža põhiseaduses.
3. Seetõttu on nõukogu erilise murega jälginud hiljutisi murettekitavaid poliitilisi arenguid ning demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi austamise jätkuvat halvenemist, sealhulgas opositsiooni, meedia ja kodanikuühiskonna sagenevat represseerimist. Nõukogu märgib sügava murega opositsioonijuhi Kem Sokha vahistamist 3. septembril 2017 ning mitme valitsusvälise organisatsiooni ja meediaväljaande tegevuse lõpetamist või peatamist. Sama suurt muret tekitab, et 16. novembril 2017 saadeti sunniviisiliselt laiali peamine opositsioonipartei, Kambodža Rahvusliku Päästmise Partei (CNRP) ning et 118 CNRP kõrgemal liikmel keelati viie aasta jooksul osaleda poliitikas ja kõik CNRP kohad kohaliku tasandi volikogudes ja riigi parlamendis jaotati sunniviisiliselt laiali teiste parteide valituks mitteosutunud liikmetele, kusjuures valitsev partei sai valdava enamuse kohalike volikogude kohtadest.
4. Nõukogu kutsub Kambodža valitsust tungivalt üles lõpetama kohtusüsteemi kasutamist poliitilise vahendina, millega hirmutatakse ja ahistatakse poliitilisi oponente, kodanikuühiskonda, tööõiguse aktiviste ja inimõiguste kaitsjaid.

5. EL kordab oma nõuet koheselt vabastada Kem Sokha. Samuti kutsub EL Kambodžat üles võtma vajalikke meetmeid, tagamaks et CNRP laialisaatmine tühistatakse kiirelt ning et taastatakse CNRP liikmete kohad parlamendis ja kohalikes volikogudes. Nõukogu märgib, et CNRP sai 2017. aastal toimunud kohalikel valimistel 44 % häältest ning 2013. aastal toimunud parlamendivalimistel 44,5 % häältest. Kuna parlamendivalimised toimuvad 2018. aasta juulis, tähendab CNRP sunniviisiline laialisaatmine, et valijad ei saa oma soove realiseerida ning see õhnestab praeguse valimisprotsessi usaldusväarsust. Nõukogu kordab, et valimisprotsess, millest peamine opositsioonipartei on meelevaldselt välja jäetud, ei ole legitiimne. Nõukogu tuletab meelde soovitusi, mida esitasid 2008. ja 2015. aastal Kambodžas tegutsenud ELi valimissmissioonid, ning tulemuslike järelmeetmete tähtsust, ning tervitab sellega seoses komisjoni otsust peatada ELi rahalise abi andmine riiklikule valimiskomiteele.
6. Nõukogu kutsub komisjoni ja kõrget esindajat üles olukorda tähelepanelikult jälgima ning jätkama tihedas koostöös liikmesriikidega arengukoostöö programmide põhjalikku ja ulatuslikku hindamist, et tagada demokraatlike põhimõtete ning inimõiguste ja õigusriigi austamise tugevnemine.
7. Nõukogu kutsub komisjoni ja kõrget esindajat samuti üles tugevdama ELi toetust kodanikuühiskonnale ja inimõiguste kaitsjatele.
8. EL on Kambodža suurim eksporditur. Nõukogu märgib, et Kambodžale on antud eelisjuurdepääs ELi turule erikorra „Kõik peale relvade“ alusel. Sellega seoses tuletab nõukogu meelde, et inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas tööõiguse, austamine on samuti ELi kaubanduspoliitika oluline osa ning on ELi kaubandussoodustuste andmise aluseks. Nõukogu kutsub komisjoni üles tõhustama olukorra seiret ning tugevdama Kambodžaga tehtavat koostööd, tuginedes määruse (EL) nr 978/2012 sätetele.
9. Võttes arvesse hiljutisi arenguid, võib nõukogu kaaluda konkreetsete sihipäraste meetmete võtmist, kui olukord ei parane.

10. Nõukogu kutsub Kambodžat tungivalt üles taastama demokraatiat ning valitsust osalema konstruktiivses dialoogis valituks osutunud opositsiooniga. Samuti kutsub nõukogu Kambodža valitsust tungivalt üles võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada poliitiline keskkond, milles opositsiooniparteid, kodanikuühiskond ja meedia saavad vabalt tegutseda. EL on valmis aitama Kambodžal täita oma kohustusi seoses demokratiseerimise ning inimõiguste ja õigusriigi austamisega, ning toetama riigi majandus- ja jätkusuutlikku arengut.
 11. EL jätkab Kambodža olukorra tähelepanelikku jälgimist.
-